

Dz.U. 2001 Nr 38 poz. 452**USTAWA****z dnia 16 marca 2001 r.****o rolnictwie ekologicznym****Rozdział 1****Przepisy ogólne****Art. 1.**

Ustawa reguluje:

- 1) warunki prowadzenia produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego metodami ekologicznymi oraz system kontroli i certyfikacji tej produkcji i tego przetwórstwa,
- 2) obrót produktami rolnictwa ekologicznego oraz ich znakowanie.

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) ekologiczne gospodarstwo rolne - gospodarstwo rolne, w którym produkcja rolna prowadzona jest metodami ekologicznymi,
- 2) producent - osobę fizyczną lub osobę prawną produkującą, przetwarzającą lub wprowadzającą do obrotu produkty rolnictwa ekologicznego,
- 3) produkt rolnictwa ekologicznego - płody rolne nieprzetworzone oraz produkty z nich powstałe, w tym także zwierzęta oraz produkty i przetwory pochodzenia zwierzęcego, które zostały wyprodukowane metodami ekologicznymi,
- 4) produkcja prowadzona metodami ekologicznymi - sposób uzyskania produktu rolnictwa ekologicznego, w którym zastosowano w możliwie największym stopniu naturalne metody produkcji, nienaruszające równowagi przyrodniczej,
- 5) jednostka certyfikująca - jednostkę organizacyjną, akredytowaną w krajowej jednostce akredytującej w zakresie prowadzenia certyfikacji zgodności w rolnictwie ekologicznym zgodnie z wymogami normy PN-EN 45011 „Wymagania ogólne dotyczące działania jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów”.

Rozdział 2

Warunki prowadzenia produkcji i przetwórstwa metodami ekologicznymi

Art. 3.

Produkcja rolna w ekologicznym gospodarstwie rolnym jest prowadzona zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, aktywizuje przyrodnicze mechanizmy produkcji rolnej poprzez stosowanie naturalnych środków produkcji oraz zapewnia trwałą żyzność gleby, zdrowotność roślin i zwierząt. W szczególności produkcja ta polega na stosowaniu:

- 1) płodozmianu i innych naturalnych metod utrzymywania lub podwyższania biologicznej aktywności i żyzności gleby,
- 2) nawozów organicznych, środków ochrony roślin i środków żywienia zwierząt uzyskiwanych inaczej niż w drodze przemysłowej syntezy chemicznej,
- 3) materiału siewnego oraz rozmnożeniowego otrzymywanego z roślin, które co najmniej przez jedno pokolenie, a w przypadku roślin wieloletnich co najmniej przez dwa sezony wegetacyjne były uprawiane z zachowaniem warunków, o których mowa w pkt 1 i 2,
- 4) doboru gatunków i odmian roślin oraz gatunków i ras zwierząt, uwzględniającego ich naturalną odporność na choroby; w szczególności wykorzystującego populacje i rasy miejscowe.

Art. 4.

1. Zwierzęta utrzymywane w ekologicznym gospodarstwie rolnym, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, mogą pochodzić tylko z ekologicznych gospodarstw rolnych.
2. Przy powiększaniu stada zwierząt do 10% kłaczy i krów oraz do 20% owiec, kóz i loch może pochodzić spoza ekologicznego gospodarstwa rolnego.
3. Dopuszcza się, aby samce pochodziły spoza ekologicznego gospodarstwa rolnego.
4. W rozrodzie zwierząt zabrania się używania zarodków.

Art. 5.

1. Ekologiczne gospodarstwo rolne spełnia następujące warunki:
  - 1) na jego terenie nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń szkodliwych substancji zanieczyszczających powietrze, glebę i wodę,
  - 2) w całości gospodarstwa prowadzi się produkcję metodami ekologicznymi.
2. Dopuszcza się prowadzenie produkcji metodami ekologicznymi w części gospodarstwa rolnego, jeżeli grunty, obiekty produkcyjne oraz magazyny niezbędne do tej produkcji stanowią odrębną całość, a w obu częściach gospodarstwa nie uprawia się takich samych odmian roślin oraz nie prowadzi chowu lub hodowli takich samych gatunków zwierząt.

Art. 6.

1. Pasiekę umiejscawia się na terenie, który spełnia wymogi określone w art. 5 ust. 1 pkt 1, a w promieniu co najmniej 3 km od pasieki produkcja jest prowadzona metodami ekologicznymi lub znajdują się tereny, o których mowa w art. 10.
2. Pasieki tworzy się z rojów, które przez okres co najmniej jednego roku były utrzymywane w pasiekach, o których mowa w ust. 1.
3. Przy powiększaniu lub odnowie pasiek dopuszcza się wykorzystanie rocznie do 10% liczby królowych i rojów nie pochodzących z pasiek, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem, że zostaną one umieszczone w ulach z woskiem pochodzącym z pasiek prowadzonych metodami ekologicznymi.
4. Pszczółom zapewnia się dostęp do roślin miodo- i pyłkodajnych i czystej wody w ilościach zaspokajających potrzeby pasieki.
5. Dokarmianie sztuczne pszczół możliwe jest tylko w sytuacji zagrożenia przetrwania rodzin pszczelich. Dopuszcza się wówczas stosowanie:
  - 1) miodu wyprodukowanego metodami ekologicznymi,
  - 2) melasy, cukru - pochodzących z produkcji metodami ekologicznymi.
6. Dokarmianie sztuczne może mieć miejsce wyłącznie pomiędzy ostatnim zbiorem miodu i na 15 dni przed rozpoczęciem następnego okresu wystąpienia nektarowania roślin.

Art. 7.

W razie wystąpienia szkodliwych bezpośrednich oddziaływań na grunty rolne gospodarstwa ekologicznego grunty te, na wniosek upoważnionej jednostki certyfikującej, należy odizolować od tych oddziaływań przez zastosowanie barier fizycznych, w szczególności w postaci zadrzewień śródpolnych lub żywopłotów.

Art. 8.

1. W ekologicznym gospodarstwie rolnym lub w jego części, w której prowadzi się produkcję metodami ekologicznymi:
  - 1) mogą być przechowywane tylko nawozy, środki ochrony roślin, środki żywienia i leczenia zwierząt oraz materiał siewny dopuszczone do stosowania w rolnictwie ekologicznym,
  - 2) należy prowadzić działania mające na celu zrównoważenie produkcji roślinnej i zwierzęcej,
  - 3) liczba zwierząt nie powinna wpływać niekorzystnie na środowisko naturalne, przyjmując, że w wyprodukowanym przez nie, w ciągu roku, nawozie ilość azotu przypadającego na 1 ha nie przekroczy 170 kg,
  - 4) zapewnia się dobór gatunków roślin uprawnych, który gwarantuje samowystarczalność w zakresie środków żywienia zwierząt,
  - 5) żywienie zwierząt roślinożernych opiera się na jak największym wykorzystaniu pastwisk, a co najmniej 60% suchej masy dziennej porcji żywieniowej obejmuje pokarm z wypasu, pasze świeże, suszone lub kiszonki,

- 6) zwierzęta po urodzeniu należy karmić mlekiem matki; okres karmienia cieląt powinien wynosić co najmniej 3 miesiące, owiec i kóz 45 dni, a trzody 40 dni,
  - 7) w żywieniu drobiu udział zbóż powinien wynosić co najmniej 65%.
2. Jeżeli spełnienie wymogu samowystarczalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, jest niemożliwe, za zgodą upoważnionej jednostki certyfikującej, można stosować środki żywienia zwierząt pochodzące z zewnątrz w ilości do 10% suchej masy dawki rocznej dla gatunków roślinożernych i 20% dla pozostałych gatunków.
  3. W sytuacjach, gdy spełnienie wymogu samowystarczalności jest niemożliwe w wyniku oddziaływania sił przyrody, dopuszczalne jest, po uzyskaniu zgody upoważnionej jednostki certyfikującej, stosowanie pasz pochodzących z zewnątrz.
  4. Wydając zgodę, o której mowa w ust. 3, upoważniona jednostka certyfikująca określa dopuszczalną ilość pasz pochodzących z zewnątrz oraz okres ich stosowania.

Art. 9.

1. W prowadzeniu produkcji zwierzęcej metodami ekologicznymi zabronione jest profilaktyczne stosowanie leków weterynaryjnych.
2. Dopuszcza się:
  - 1) zastosowanie leków weterynaryjnych w razie konieczności ratowania życia zwierzęcia lub ulżenia w cierpieniu; okres karencji zastosowany dla pozyskiwanych surowców zwierzęcych jest w tym przypadku dwukrotnie dłuższy niż podany przez producenta leku, a zwierzęta tak leczone znakuje się odpowiednio,
  - 2) stosowanie profilaktyczne i lecznicze środków leczniczych pochodzenia ziołowego i preparatów homeopatycznych,
  - 3) stosowanie kwasu mrówkowego, kwasu mlekowego i kwasu octowego oraz olejku mentolowego, tymolowego, eukaliptusowego lub kamforowego w przypadku zakażenia pszczoł *Varroa jacobsoni*.
3. Zwierzętom zapewnia się, stosownie do wymogów gatunku, odpowiednią powierzchnię do przebywania w pomieszczeniach budynków inwentarskich oraz dostęp do wybiegów i pastwisk.
4. Co najmniej na połowie powierzchni podłogi w budynkach inwentarskich powinna znajdować się ściółka z zapewnionymi miejscami do leżenia.
5. Tucz prowadzi się z zapewnieniem dostępu do otwartej przestrzeni; tucz w ostatniej fazie może odbywać się w pomieszczeniach, z tym że faza ta nie powinna trwać dłużej niż 1/5 okresu życia zwierzęcia.
6. Zabronione jest prowadzenie tuczu w boksach lub klatkach oraz usuwanie rogów, zębów, kształtowanie dziobów i stosowanie innych metod narażających zwierzęta na nieuzasadnione cierpienie. Czynności te, za zgodą upoważnionej jednostki certyfikującej, mogą być wykonane wyłącznie dla poprawy zdrowia zwierząt lub ze względów sanitarnych.
7. Dopuszcza się przeprowadzanie zabiegów kastracyjnych w przypadkach uzasadnionych względami chowu danego gatunku.
8. Zabronione jest wymuszone karmienie zwierząt podczas tuczu.

Art. 10.

Dziko rosnące rośliny lub ich części mogą być uznane za produkty rolnictwa ekologicznego, jeżeli zostały pozyskane z terenów spełniających wymogi określone w art. 5 ust. 1 pkt 1, na których nie stosowano przez ostatnie 3 lata nawozów lub środków ochrony roślin innych niż dopuszczone do stosowania w rolnictwie ekologicznym.

Art. 11.

1. W przetwórstwie produktów rolnictwa ekologicznego stosuje się tylko takie substancje dodatkowe oraz inne składniki wspomagające i składniki pochodzenia rolniczego wytworzone metodami innymi niż ekologiczne, które w możliwie najmniejszym stopniu wpływają na zmianę pierwotnych właściwości przetwarzanych produktów.
2. Substancje dodatkowe oraz inne składniki niespełniające wymogów, o których mowa w ust. 1, nie mogą być przechowywane na terenie przetwórnym.
3. Przetwórstwo produktów rolnictwa ekologicznego może być prowadzone tylko w przetwórnich przeznaczonych wyłącznie do tego celu.
4. Dopuszcza się prowadzenie okresowego przetwórstwa, o którym mowa w ust. 3, w przetwórnich spożywczych nieprzeznaczonych do tego celu pod warunkiem, że linia produkcyjna została okresowo przeznaczona do przetwarzania produktów rolnictwa ekologicznego i jest zapewnione oddzielenie tych produktów od innych produktów i surowców rolnych.

Art. 12.

W produkcji metodami ekologicznymi zabrania się:

- 1) stosowania hormonów i dodatków syntetycznych,
- 2) prowadzenia rafinacji metodami chemicznymi,
- 3) konserwowania surowców i ich przetworów przy użyciu napromieniania i fal elektromagnetycznych,
- 4) wykorzystywania roślin, zwierząt i mikroorganizmów oraz ich części i produktów je zawierających uzyskiwanych w wyniku zastosowania inżynierii genetycznej.

Art. 13.

1. Producent prowadzi wykaz środków używanych do wytwarzania produktów rolnictwa ekologicznego oraz środków leczenia zwierząt, z podaniem źródła ich pochodzenia.
2. Wykazy należy przechowywać przez okres 3 lat od dnia użycia środków, o których mowa w ust. 1.

Art. 14.

1. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych określają, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki wytwarzania produktów rolnictwa ekologicznego, w tym wykaz dopuszczonych do stosowania nawozów, środków ochrony roślin i żywienia zwierząt, środków do czyszczenia zwierząt oraz czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń inwentarskich, biorąc pod uwagę wymogi związane z ochroną środowiska i różnorodności biologicznej oraz z przestrzeganiem zasad agrotechniki nienaruszającej równowagi przyrodniczej.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych w porozumieniu:
  - 1) z ministrem właściwym do spraw zdrowia określają, w drodze rozporządzenia, wykaz substancji dodatkowych, innych składników wspomagających i składników pochodzenia rolniczego wytworzonych metodami innymi niż ekologiczne dopuszczonych do stosowania przy przetwarzaniu produktów rolnictwa ekologicznego, biorąc pod uwagę dążenie do jak najmniejszych zmian fizycznych, chemicznych i biologicznych tych produktów,
  - 2) z ministrem właściwym do spraw środowiska określają, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne stężenia metali ciężkich zanieczyszczających glebę, dla terenów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, biorąc pod uwagę wpływ szkodliwych czynników na jakość żywności.

Art. 15.

Producentowi wytwarzającemu w ekologicznym gospodarstwie rolnym produkty rolnictwa ekologicznego lub realizującemu program przedstawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi przysługuje dotacja przedmiotowa na podstawie art. 72 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315).

Rozdział 3**Kontrola i certyfikacja****Art. 16.**

1. Płody rolne nieprzetworzone oraz produkty z nich powstałe, w tym także zwierzęta oraz produkty i przetwory pochodzenia zwierzęcego, wprowadza się do obrotu jako produkty rolnictwa ekologicznego, jeżeli zostały wyprodukowane lub przetworzone metodami ekologicznymi, co potwierdza certyfikat zgodności.
2. Obowiązek uzyskania certyfikatu zgodności nie dotyczy produktów rolnictwa ekologicznego, które były objęte systemem kontroli w państwach Unii Europejskiej i zostały oznakowane w sposób określony w załączniku do ustawy.
3. Certyfikaty zgodności są wydawane tylko przez upoważnione jednostki certyfikujące.

4. Upoważnienia do przeprowadzania kontroli, wydawania i cofania certyfikatów zgodności udziela, na wniosek zainteresowanej jednostki certyfikującej, w drodze decyzji administracyjnej:
  - 1) minister właściwy do spraw rolnictwa - w zakresie produkcji rolnej oraz pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części,
  - 2) minister właściwy do spraw rynków rolnych - w zakresie przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego.
5. Jednostka certyfikująca może zostać upoważniona do przeprowadzania kontroli, wydawania i cofania certyfikatów zgodności, jeżeli:
  - 1) posiada plan kontroli obejmujący szczegółowy opis działań kontrolnych i procedur rozpatrywania zastrzeżeń do ustaleń dokonanych w toku kontroli,
  - 2) zatrudnia wykwalifikowanych pracowników posiadających praktykę w zakresie produkcji metodami ekologicznymi,
  - 3) zapewnia obiektywne i rzetelne warunki przeprowadzania kontroli u producentów.
6. Upoważniona jednostka certyfikująca jest zobowiązana do nieujawniania informacji i danych uzyskanych w trakcie działalności kontrolnej osobom innym niż kontrolowane lub podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów.
7. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych prowadzą rejestr upoważnionych jednostek certyfikujących, który zawiera w szczególności:
  - 1) nazwę jednostki i jej siedzibę,
  - 2) zakres upoważnienia,
  - 3) numer identyfikacyjny nadany w upoważnieniu jednostce certyfikującej.
8. Rejestr upoważnionych jednostek certyfikujących publikowany jest w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 17.

1. Producent zamierzający prowadzić ekologiczne gospodarstwo rolne występuje do upoważnionej jednostki certyfikującej z pisemnym zgłoszeniem, do którego dołącza:
  - 1) oświadczenie, że produkcja w gospodarstwie rolnym będzie prowadzona metodami ekologicznymi,
  - 2) informację o rodzaju i ilości produktów, które mają być produkowane metodami ekologicznymi,
  - 3) opis gospodarstwa z zaznaczeniem położenia gruntów, obiektów i urządzeń produkcyjnych,
  - 4) wypis z ewidencji gruntów i budynków dotyczący gospodarstwa rolnego,
  - 5) zaświadczenie o nieprzekroczeniu na terenie gospodarstwa rolnego dopuszczalnych stężeń szkodliwych substancji zanieczyszczających wydane przez:
    - a) właściwy terytorialnie organ Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie stopnia zanieczyszczenia powietrza i wody,

- b) stację chemiczno-rolniczą w zakresie stopnia zanieczyszczenia gleby metalami ciężkimi,
  - 6) opis działań niezbędnych do wykonania w okresie przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję prowadzoną metodami ekologicznymi.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 6, sporządza się przy udziale upoważnionej jednostki certyfikującej, która wykonuje te zadania nieodpłatnie.

Art. 18.

1. Przystawianie gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi według ustalonego programu jest realizowane co najmniej przez 2 lata; w przypadku użytków zielonych okres ten może zostać, za zgodą upoważnionej jednostki certyfikującej, skrócony do roku pod warunkiem, że nie stosowano na nich w ciągu ostatnich 3 lat środków ochrony roślin i nawozów niedozwolonych w rolnictwie ekologicznym.
2. Okres przestawiania chowu zwierząt na produkcję metodami ekologicznymi wynosi co najmniej, w przypadku:
  - 1) produkcji na mięso bydła i koni - 12 miesięcy,
  - 2) produkcji na mięso trzody, owiec, kóz - 6 miesięcy,
  - 3) pozyskiwania mleka - 6 miesięcy,
  - 4) drobiu rzeźnego - 10 tygodni,
  - 5) kur niosek - 6 tygodni.
3. W okresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, gospodarstwo rolne podlega, co najmniej raz w roku, w terminie uzgodnionym z posiadaczem gospodarstwa, kontroli przez upoważnioną jednostkę certyfikującą w zakresie realizacji programu przestawiania gospodarstwa na prowadzenie produkcji metodami ekologicznymi.
4. Upoważniona jednostka certyfikująca w okresie przestawiania może przeprowadzić doraźne nieodpłatne kontrole w zakresie, o którym mowa w ust. 3, bez uprzedniego powiadomienia posiadacza gospodarstwa rolnego.

Art. 19.

1. Certyfikat zgodności może być wydany po przeprowadzeniu kontroli u zainteresowanego producenta przez wyznaczonych pracowników upoważnionej jednostki certyfikującej.
2. Upoważniona jednostka certyfikująca przed przeprowadzeniem kontroli obowiązana jest poinformować producenta o planie kontroli.
3. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który podpisuje producent lub osoba przez niego upoważniona oraz osoby kontrolujące.
4. Pozytywne wyniki kontroli zawarte w protokole stanowią podstawę do wydania przez upoważnioną jednostkę certyfikującą certyfikatu zgodności.
5. W razie odmowy podpisania protokołu przez producenta lub upoważnioną przez niego osobę producent może, w terminie 7 dni od dnia odmowy podpisania protokołu, zgłosić na piśmie zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych do upoważnionej jednostki certyfikującej.

6. Upoważniona jednostka certyfikująca rozpatruje zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole w terminie 14 dni od ich zgłoszenia i ustosunkowuje się do nich na piśmie.

Art. 20.

1. Upoważniona jednostka certyfikująca w uzasadnionych przypadkach może, bez uprzedniego zawiadomienia, przeprowadzać u producentów doraźne kontrole zgodności prowadzonej produkcji lub przetwórstwa z wydanym certyfikatem zgodności i pobierać próbki produktów rolnictwa ekologicznego.
2. W razie stwierdzenia w toku kontroli, że producent narusza przepisy ustawy lub utrudnia prowadzenie kontroli, upoważniona jednostka certyfikująca może cofnąć wydany wcześniej certyfikat zgodności.
3. O cofnięciu certyfikatu zgodności upoważniona jednostka certyfikująca zawiadamia Głównego Inspektora Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych w terminie 7 dni od dnia cofnięcia.

Art. 21.

1. W celu uzyskania certyfikatu zgodności zainteresowany producent występuje do upoważnionej jednostki certyfikującej z pisemnym wnioskiem zawierającym:
  - 1) informację o zakresie i rodzaju prowadzonej działalności dotyczącej produktów rolnictwa ekologicznego,
  - 2) zgodę na przeprowadzanie przez jednostkę certyfikującą odpłatnej kontroli według planu kontroli, o którym mowa w art. 16 ust. 5 pkt 1.
2. Producent, który zamierza wprowadzić do obrotu dziko rosnące rośliny i ich części jako produkty rolnictwa ekologicznego, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest dołączyć oświadczenie właściciela terenu, z którego będą pozyskiwane te rośliny i ich części, potwierdzające, że przez ostatnie 3 lata na tym terenie nie stosowano nawozów i środków ochrony roślin niedozwolonych w produkcji metodami ekologicznymi.
3. Producent, który zamierza wprowadzić do obrotu produkty rolnictwa ekologicznego pochodzące z zagranicy, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest dołączyć informację o:
  - 1) pochodzeniu, rodzaju i ilości produktów rolnictwa ekologicznego, które mają być sprowadzone z zagranicy,
  - 2) obiektach, które mają być wykorzystane do ich składowania, konfekcjonowania lub przetwarzania.
4. Producent, o którym mowa w ust. 3, prowadzi dokumentację dotyczącą rodzaju i ilości wprowadzanych do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego oraz składowania, konfekcjonowania i transportu tych produktów.
5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do producentów prowadzących obrót produktami rolnictwa ekologicznego, o których mowa w art. 24 ust. 5.

Art. 22.

1. Certyfikat zgodności jest wydawany na okres 12 miesięcy.
2. Certyfikat zgodności produkcji w danym gospodarstwie rolnym z ekologicznymi metodami produkcji może być wydany dopiero po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 18.
3. Producent posiadający certyfikat zgodności i zamierzający kontynuować działalność w zakresie objętym tym certyfikatem występuje z wnioskiem, o którym mowa w art. 21 ust. 1, nie później niż na 3 miesiące przed upływem terminu ważności posiadanego certyfikatu.
4. Upoważniona jednostka certyfikująca prowadzi rejestr producentów, którym udzieliła certyfikatów zgodności, zawierający ich nazwiska lub nazwy oraz adresy zamieszkania lub siedzib; rejestr jest jawny.
5. Dane z rejestru, o których mowa w ust. 4, upoważniona jednostka certyfikująca przekazuje Głównemu Inspektorowi Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych w terminie do dnia 31 stycznia według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

Art. 23.

1. Nadzór nad działalnością upoważnionych jednostek certyfikujących sprawuje Inspekcja Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych.
2. W razie rażącego naruszenia przez upoważnioną jednostkę certyfikującą zasad oraz przepisów dotyczących kontroli producentów minister, o którym mowa w art. 16 ust. 4, na wniosek Głównego Inspektora Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych może cofnąć wydane upoważnienie.
3. W przypadku cofnięcia jednostce certyfikującej upoważnienia, o którym mowa w art. 16 ust. 4 i 5, uprawnienia do prowadzenia kontroli u producentów oraz do cofania certyfikatów zgodności przejmuje, na czas trwania ważności certyfikatu zgodności, Inspekcja Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych.

Rozdział 4**Znakowanie, przechowywanie i przewóz produktów rolnictwa ekologicznego****Art. 24.**

1. Produkty, o których mowa w art. 16 ust. 1, są oznakowane etykietą i wprowadzane do obrotu jako produkty rolnictwa ekologicznego.
2. Dopuszcza się oznakowanie etykietą i wprowadzanie do obrotu przetworzonych produktów rolnych jako produktów rolnictwa ekologicznego, jeżeli zawierają co najmniej 95% składników wyprodukowanych metodami ekologicznymi lub zawierają co najmniej 70% tych składników, a pozostałe składniki pochodzenia rolniczego są dopuszczone do przetwórstwa prowadzonego metodami ekologicznymi.
3. Produkty rolne pochodzące z zagranicy są oznakowane etykietą i wprowadzane do obrotu jako produkty rolnictwa ekologicznego, jeżeli zostały wyprodukowane lub

przetworzone zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie, co zostało potwierdzone certyfikatem zgodności.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do pozyskiwanych z terenów, o których mowa w art. 10, dziko rosnących roślin lub ich części i wytwarzanych z nich produktów.
5. Produkty rolnictwa ekologicznego pochodzące z krajów Unii Europejskiej są oznakowane w sposób określony w załączniku do ustawy.

Art. 25.

1. Oznakowanie produktu rolnictwa ekologicznego, z zastrzeżeniem ust. 3, polega na zamieszczeniu na etykiecie lub opakowaniu tego produktu napisu „produkt rolnictwa ekologicznego” oraz nazwy producenta, numeru certyfikatu zgodności, nazwy upoważnionej jednostki certyfikującej i jej numeru identyfikacyjnego.
2. W przypadku produktów rolnictwa ekologicznego sprowadzanych z zagranicy oprócz nazwy producenta podaje się nazwę podmiotu wprowadzającego produkty do obrotu, z tym że na produktach rolnictwa ekologicznego pochodzących z krajów Unii Europejskiej zamieszcza się dodatkowo napis „objęte systemem kontroli Unii Europejskiej”.
3. Oznakowanie zwierzęcia pochodzącego z ekologicznego gospodarstwa rolnego, w którym chów lub hodowla zwierząt prowadzone są metodami ekologicznymi, powinno umożliwić identyfikację producenta posiadającego to gospodarstwo.
4. Etykieta lub opakowanie środka spożywczego, który nie został wyprodukowany lub przetworzony metodami ekologicznymi, nie może zawierać napisów sugerujących, że środek ten jest produktem rolnictwa ekologicznego.

Art. 26.

1. Oznakowane produkty rolnictwa ekologicznego przeznaczone do obrotu lub dalszego przetwórstwa należy przechowywać oddzielnie od innych produktów rolnych.
2. Przechowywanie i przewóz produktów rolnictwa ekologicznego odbywa się tylko w zamkniętych opakowaniach lub kontenerach zaopatrzonych w etykiety zawierające:
  - 1) nazwisko lub nazwę oraz adres lub siedzibę producenta,
  - 2) nazwę upoważnionej jednostki certyfikującej, jej numer identyfikacyjny i numer certyfikatu zgodności, z zastrzeżeniem art. 25 ust. 2.
3. Obowiązek zamknięcia opakowań lub kontenerów w przewozie produktów rolnictwa ekologicznego nie dotyczy przewozu pomiędzy producentami prowadzącymi produkcję lub przetwórstwo tych produktów; dane wymienione w ust. 2 powinny być zawarte w dokumentach dołączonych do przewozu.
4. Przepisy ust. 2 i 3 nie dotyczą zwierząt.

Rozdział 5

Przepis karny

Art. 27.

1. Kto:

- 1) wprowadza do obrotu jako produkty rolnictwa ekologicznego artykuły, które zostały wyprodukowane, wyhodowane, pozyskane lub przetworzone niezgodnie z warunkami wymaganymi w produkcji metodami ekologicznymi,
- 2) zamieszcza na etykiecie lub opakowaniu środka spożywczego, który nie został wyprodukowany lub przetworzony metodami ekologicznymi, napisy sugerujące, że środek ten jest produktem rolnictwa ekologicznego,
- 3) przechowuje lub przewozi produkty rolnictwa ekologicznego opakowane lub oznakowane niezgodnie z art. 26,

- podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach określonych w ust. 1 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 28.

W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 23, poz. 293, Nr 89, poz. 991, Nr 114, poz. 1191 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 19 i Nr 5, poz. 44) w art. 3 w ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

- „5) nadzoru nad jednostkami upoważnionymi do prowadzenia kontroli producentów wytwarzających, przetwarzających i wprowadzających do obrotu produkty rolnictwa ekologicznego.”.

Art. 29.

W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196, z 1995 r. Nr 90, poz. 446, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 132, poz. 622, z 1997 r. Nr 46, poz. 296, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770 i Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718 i Nr 109, poz. 1157) w art. 88 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

- „7a) działania prowadzone w gospodarstwach rolnych produkujących metodami ekologicznymi bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód oraz ochrony i poprawy różnorodności biologicznej.”.

Art. 30.

W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. Nr 77, poz. 335, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, Nr 133, poz. 885 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 109, poz. 1157) w art. 28 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

- „3. Na wniosek producenta zamierzającego prowadzić ekologiczne gospodarstwo rolne właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska wydaje zaświadczenie informujące, że na terenie, na którym położone jest gospodarstwo rolne, nie nastąpiło przekroczenie dopuszczalnych stężeń szkodliwych substancji zanieczyszczających powietrze i wodę.”

Art. 31.

W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 80, poz. 369 i Nr 98, poz. 473, z 1997 r. Nr 41, poz. 255, Nr 79, poz. 484 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 547 i 550 i Nr 88, poz. 983 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 19) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) rozwoju rolnictwa ekologicznego i edukacji w zakresie ekologii.”;

- 2) w art. 6 ust. 3 po wyrazach „organizacji społeczno-zawodowych rolników,” dodaje się wyrazy „stowarzyszeń i producentów rolnictwa ekologicznego,”.

Rozdział 7**Przepisy przejściowe i końcowe****Art. 32.**

1. Producenci, którzy w dniu wejścia w życie ustawy wytwarzają produkty rolnictwa ekologicznego i posiadają ważny atest wydany przez jednostki upoważnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, mogą wprowadzać te produkty do obrotu jako produkty rolnictwa ekologicznego, bez posiadania certyfikatu zgodności, o którym mowa w art. 16, do dnia upływu ważności atestu.
2. Do okresu przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi, o którym mowa w art. 18, zalicza się udokumentowany okres przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi rozpoczęty przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 33.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 3 pkt 3, który wchodzi w życie po upływie 4 lat od dnia ogłoszenia,
- 2) art. 16 ust. 2, który wchodzi w życie w dniu uznania przez właściwy organ Unii Europejskiej krajowego systemu kontroli za równorzędny z unijnym w zakresie certyfikacji zgodności w rolnictwie ekologicznym.

MARSZAŁEK SEJMU

/-/ Maciej Płażyński

Załącznik do ustawy
z dnia 16 marca 2001 r.

**OZNAKOWANIA
NA PRODUKTACH ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO
OBJĘTYCH SYSTEMEM KONTROLI W UNII EUROPEJSKIEJ:**

- 1) ES: Agricultura Ecológica - Sistema de control CEE
- 2) DK: Økologisk Jordbrug - EF Kontrolordning
- 3) D: Ökologische Agrarwirtschaft - EWG-Kontrollsystem
lub Biologische Landwirtschaft - EWG-Kontrollsystem
- 4) GR:βιολογική Γεωργία – Σύστημα Εεγγου ΕΟΚ
- 5) EN: Organic Farming - EEC Control System
- 6) F: Agriculture Biologique - Système de contrôle CEE
- 7) I: Agricoltura Biologica - Regime di controllo CEE
- 8) NL: Biologische Landbouw - EEG-controlesysteem
- 9) P: Agricultura Biológica - Sistema de control CEE
- 10) FI: Luonnonmukainen maataluostuotanto – ETY:n valvontajärjestelmä
/ Ekologiskt jordbruk – EEG-kontrollsystem
- 11) S: Ekologiskt jordbruk – EEG-kontrollsystem.